

Jægernes adfærd og ikke mindst selvjustits er i høj grad bestemmende for jagtmulighederne – herunder mulighederne for at udsætte fjervildt til jagt. Introduktionen af en mærkningsordning skal, sammen med andre initiativer, forsøge at sikre dette.



Tekst og foto: Niels Søndergaard og Lene Midtgaard, Danmarks Jægerforbund

# Selvjustits på udsætningsområdet

*Jægerne nyder godt af udsætning af fjervildt, og Danmarks Jægerforbund arbejder målrettet på at jagt på udsat vildt fortsat er en del af dansk jagtkultur. Det giver nemlig gode jagtoplevelser og medvirker til at øge naturindholdet.*

**NATUR/VILDTPLEJE:** Igennem de senere år har Danmarks Jægerforbund taget initiativ til en række møder med opdrættere, udsættere af fjervildt og lodsejere. Målet har været at sikre en proces, der kan skabe grundlag for at bevare udsætningsmuligheden i Danmark. Det gælder udsætning af fjervildt for jægere med små terræner og på større ejendomme med mere kommercielle tilgange samt jagtens udøvelse på konsortiejagter herunder intervaller mellem jagter.

Danmarks Jægerforbund har således lagt op til en retning for udsætning af fjervildt. Vi har igennem en længere periode haft dialog med medlemmer og andre interessenter

for at klarlægge holdningen til opdræt, udsætning af fjervildt og ikke mindst jagtudøvelsen knyttet til udsætning.

## **Dialogmøder med udsættere og lodsejere**

Jægerforbundet, Dansk Skovforening, Landbrug & Fødevarer og Danske Herregårdsjægere har i samarbejde med Fødevarestyrelsen og Naturstyrelsen haft en række dialogmøder om natur- og vildtpleje angående opdræt og udsætning af fjervildt samt jagt på udsatte fasaner, agerhøns og gråænder.

Dialogmøderne var opfølgning på tidligere afholdte mø-

der og tjente som fortsat dialog med alle interessenter knyttet til fjervildtopdræt og udsætning af fjervildt. Målgruppen var alle, der opdrætter og/eller udsætter fjervildt på alle niveauer, samt lodsejere, der udlejer jagt, hvor der udsættes fjervildt.

### Sammen står vi stærkt

Det er meget vigtigt at alle, der arbejder med jagt på dette område og driver jagt i større eller mindre omfang, får indflydelse på disse emner, så alle er forberedt bedst muligt, når udsætningsforliget skal genforhandles frem mod 2017 i Vildtforvaltningsrådet. Det har dialogmøderne medvirket til. Og samlet set har vi været i kontakt med ca. 450 interessenter, og der har været en god interesse og spørgelyst på møderne, hvilket er meget tilfredsstillende.

Vi skal som jægere og forvaltere af naturen hjælpe hinanden med at begå os jægermæssigt korrekt og etisk forsvarligt.

### Dialogmøder med jagthundeverdenen

Udsætning af fjervildt har ligeledes igennem længere tid været drøftet med aktører inden for jagthundeverdenen. Senest er særligt udsætning af agerhøns knyttet til markprøveafholdelse blevet drøftet med Dansk Kennel klub, Fællesrepræsentationen for Specialklubber for Stående Jagthunde og Dansk Jagthunde Udvalg. Enstemmigt er der besluttet en kortsigtet og en langsigtet målsætning for afholdelse af markprøver, hvor der udsættes fjervildt.

Kortsigtet: Der afholdes ikke markprøver, hvor der er udsat fjervildt i strid med lovgivningen.

Langsigtet: Markprøver skal på lang sigt afholdes på terræner, hvor der ikke er udsat agerhøns.

### Mange jægere nyder godt af udsætning

Rigtig mange danske jægere nyder godt at udsætning af fjervildt, fordi det byder på gode jagtoplevelser.

Mange jægere nedlægger udsat vildt, uden de selv er klar over det, og derfor bidrager udsat vildt til jagtoplevelser hos et meget bredt udsnit af de danske jægere og altså ikke kun de steder, hvor udsætningen rent faktisk sker.

Der er eksempelvis dokumenterede eksempler på fasaner, der er skudt på terræner 15 – 20 km fra det sted, hvor de er udsat.

Naturen nyder ligeledes godt af udsætning af fjervildt,



Ejendomme med mærkningsordning forpligter sig blandt andet til at tage ekstra hensyn til naturen, og at jagtudøvelsen er i højsædet.

idet det forudsætter natur- og vildtpleje, så levestederne får den fornødne kvalitet. Det medvirker samtidig til mere natur og forøgelse af det økologiske rum. Hertil kommer, at den rette natur- og vildtpleje kan medvirke til at styrke biodiversiteten.

Jægere, skytter, jagthundefolk og lodsejere har alle en fælles interesse i forsat mulighed for udsætning af fjervildt. Men det skal ske på en bæredygtig måde!

### Kontrol

Fødevarestyrelsen vil i sommeren 2016 gennemføre en række målrettede kontroller hos importører og modtagere af fjervildt, der indfører fasaner, agerhøns eller gråænder fra f.eks. Polen, Sverige og Frankrig.

Formålet med kontrolkampagnen er at informere og vejlede om reglerne for indførsel af fjervildt samt sikre, at det fjervildt, der indføres til opdræt og udsætning i Danmark, kan spores i tilfælde af udbrud af smitsomme sygdomme. Den fremtidige jagt på udsat vildt afhænger som nævnt af jægerens adfærd. Derfor er det afgørende at vise omverdenen, at vi lever op til vores ansvar og sikrer en adfærd, der fortsat muliggør udsætning af fjervildt.

### Handlinger

Som et led i forberedelserne til genforhandlingerne af udsætningsforliget frem mod 2017 i Vildtforvaltningsrådet har Danmarks Jægerforbund iværksat en række initiativer eller er ved at undersøge mulighederne for det. Det drejer sig blandt andet om:

- Udarbejdelse af best practise for udsætning af fasaner, agerhøns og gråænder. Best Practise er en metode eller teknik, der konsekvent har vist, at resultaterne bliver bedre end dem, der opnås med andre midler, og at de anvendes som benchmark – løbende sammenligning, med blik på evaluering og justering for forbedring.
- Mulig undersøgelse af den samfundsmæssige værdi af udsætning. Det gælder den sociologiske, økologiske og økonomiske værdi.
- I samarbejde med DOF er der udarbejdet en vejledning i fældefangst, så der så vidt muligt undgås bifangst.
- Vi har identificeret områder, hvor vi behøver mere viden. Det handler særligt om mulig sammenhæng mellem udsætning af ænder og miljøpåvirkning af søers vandkvalitet. Det gælder endvidere den positive effekt på naturen, når der udsættes fjervildt, altså effekten af de tilhørende biotopforbedringer.
- Vi medvirker til indførelsen af en mærkningsordning for udsætning af fjervildt.

### Mærkningsordningen

I december 2015 blev der introduceret en mærkningsordning til land- eller skovbrug med biotopplaner og udsætning af fjervildt. Målet med ordningen er at sikre en endnu bedre afsætning af fjervildt. Samtidig er det målet, at nedlagt fjervildt på ejendomme med mærkningsordning opnår en merværdi, når det skal afsættes.

Mærkningsordningen er igangsat af Bæredygtig Jagt, der er et samarbejde mellem Sektionen for Større Jordbrug (del af Landbrug & Fødevarer), Dansk Skovforening, Danmarks Jægerforbund og Foreningen af Danske Herregårdsjægere.

Mærkningsordningen introduceres også, fordi vi ønsker at sikre en langsigtet bæredygtig jagt på udsat fjervildt. Udsætning er og vil altid være udsat for kritik. Med en mærk-

➤ ningsordning kan vi sikre det økonomiske fundament til at udbrede kendskabet til, at udsætning af fjervildt og efterfølgende jagtudøvelse sker på præmisser, der er etiske og fagligt forsvarlige og overholder gældende lovgivning. Vi skal arbejde for at skabe forståelse for jagtsagen og jagtens positive betydning for naturindholdet, herunder biodiversitet i det åbne land og skoven. Vi skal markedsføre vildtkød fra jord til bord som sund og delikat mad fra naturen.

Vi kan med mærket desuden distancere os fra ejendomme, der ikke efterlever god praksis og adfærd ved udsætning af fjervildt. Vi kan imødekomme jagtlejere, som ønsker dokumentation for, at jagtvæsenerne overholder jagt- og dyreetiske normer.

Ved indtrædelse i ordningen modtager jagtvæsenet et diplom, filer med "Bæredygtig Jagt"-mærket mv. Endvidere optages jagtvæsenet i en oversigt over mærkede jagtvæsener på bæredygtigjagt.dk, hvis ejendommen ønsker det.

Mærkningsordningen skal bidrage til at fastholde vores ret til udsætning i mange år frem. Vi ønsker at fremstå som ansvarlige og med en klar holdning til udsætning af fjervildt. Derfor er det afgørende, at vi opnår stor tilslutning til mærkningsordningen blandt landets jagtvæsener!  
*nis@jaegerne.dk*

## Ansvar og krav

- Udsætning af vildt bør kun ske med sunde og stærke fugle. Det vil sige veludviklet fjerdragt, (især) fuldt fjerdække på ryggen af fuglen og fuldtudviklede halefjer.
- Brug skrukhøns eller en lignende naturnær metode, så man er sikker på en god prægning i opdrættet, som er en forudsætning for en bæredygtig udsætning.
- Alle opdræt af fuglevildt med mere end 100 fugle eller 200 æg skal anmeldes til registrering i Fødevarestyrelsen. Samtidigt skal den ansvarlige for opdrættet gennemgå et kursus hos Jægerforbundet.
- Siden 2010 har udsætning af mere end 100 stk. fuglevildt krævet deltagelse i et kursus godkendt af Naturstyrelsen. Jægerforbundet afholder disse kurser.
- Man skal registrere hvor udsætningerne finder sted. Se også bekendtgørelserne om opdræt af fjervildt og om overvågning af fugleinfluenza (*foedevarestyrelsen.dk*). Link til blanket: <http://kortlink.dk/m4sp>  
Det kan anbefales at kontakte den lokale Veterinærenhed.



*Alle, der håndterer mere end 100 opdrættede fugle, skal have gennemgået kursus, for eksempel hos Jægerforbundet.*